

CONSTANTIJN HUYGENS (LAMBETH)
AAN ZIJN BROER MAURITS HUYGENS [DEN HAAG]
4/14 JULI 1618
51

Samenvatting: Huygens stelt zijn broer Maurits op de hoogte van allerlei belevenissen, o.m. dat ze 'paleizen en landschappen zien om op klavecimbeldeksels te schilderen.'

Verzonden samen met Huygens' brief aan zijn ouders van dezelfde datum (50). Maurits Huygens' antwoord is verloren gegaan; zie Huygens' brief aan zijn ouders van 16 augustus 1618 (Worp 1, nr. 54, pp. 30-31).

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIX, dl. 1, pp. 49-50: brief (enkelvel, 20x31cm, a|b; autograaf).

Vroegere uitgaven: Worp 1, nr. 51, p. 28: samenvatting.

— Colie 1956, p. 16: fragment (<Hier je menay ... *te schilderen*.>).

Namen: Johannes Brouart; Cesare Calandrini; Noël de Caron (heer van Schoonewalle); George Eglisam; Jacob de Gheyn; Robert Henderson; Thomas Howard (graaf van Arundel); Jacobus I; Antoine Monier; Zoon van Antoine Monier (Huygens' knecht); Anne Savile; Walter Scott jr.; Hendrik Stuart.

Plaatsen: Bagshot; Cambridge; Den Haag; Oxford.

Glossarium: clavercingeldexel (klavecimbeldeksel).

Transcriptie

Al Signore fratello.

Signore fratello,

Je vous écris plus rarement à cause que les lettres de mon père vous peuvent suffire pour les nouvelles que désirez de moy. Vous me faites grandissime plaisir de me particularizer sur les entrefaites de ces *duellatores optimi*, dont on se rid gentement par ici. Je désire grandement d'en sçavoir l'événement. Pour les livrets je n'en ay point disette, ils s'envoyent journallement à Monsieur de Schoonewalle qui me les communique fort libéralement.

Mon indisposition m'a empêché le voyage de Cambrige, lors justement qu'il fut venu le mieux à point, sçavoir aux cérémonies et solennitez des promotions, qui est chose digne d'estre veue. Si je pouvois souffrir la botte au talon, je pourroy encor resoudre pour Oxfort qui est la sepmaine prochaine, mais je pense qu'il vaudra mieulx de prendre un peu mes aises pour avoir plustost fait, et recompenser la perte après avec une disposition assurée.

Le 20me de ce mois, Vieux Stile, avec l'aide de Dieu nous nous trouverons à Bacshut au parc de Monsieur de Schoonewalle où le Roy sera. Hier je menay De Gheyn veoir la galerie de peintures du feu Prince par l'adresse de certains gentilshomes Anglois, qui m'ont grandement obligé. Celle du Conte d'Arondel avec les antiquitez etc. de Gheyn m'avoit fait veoir par cy-devant. Choses admirables, choses admirables en verité. Au reste nous voicy au païs le plus gentil du monde, ou journallement nous voyons des palais et païsages *om op clavercingeldexels te schilderen, cose da non straccarsi*.

D'un *boy* j'en suis pieça pourveu. C'est le fils du feu huissier Monier, environ de mon aage, fort prompt à l'Anglois et ne parle autre avec moy, dont j'ay beaucoup de service comme j'en avois bien besoing au temps de ma petite maladie, lorsque justement il vint. Il a servi de brodeur à Madame Carleton, et est bien habile garçon.

Vous voyez comment je me haste. Ma recommandation à tout ce qui vit, qui se meut, qui respire. *Dio buon' anno, buona vita et longa*. Brouart, Calandrin, De Gheyn, etc. vous saluent. Eglizem je n'ay point encore sceu veoir.

Fratello vostro
Constantino.

Le 4 de Juillet 1618, de Lambeth.

Mandez-moy force nouvelles.

Vertaling

Aan mijn broer.

└Broer,└

Ik schrijf je minder vaak omdat mijn brieven aan vader meestal het nieuws bevatten dat je van mij wilt weten. Je doet me een enorm plezier door mij in detail verder te vertellen over deze ¹└voortreffelijke duellisten,└ waarover men hier in zijn vuistje lacht. Ik zou graag weten hoe dat is afgelopen. Wat betreft de pamfletten lijd ik geen gebrek; men zendt ze dagelijks naar de ²heer van Schoonewalle, die ze vrijelijk aan mij doorgeeft.

Mijn ongesteldheid heeft mij verhinderd om naar Cambridge te reizen, terwijl juist dit de beste tijd ervoor is, vanwege de ceremonieën en de plechtigheden rond de promoties, hetgeen het aanzien waard is. Wanneer ik de laars om mijn voet zou kunnen verdragen, zou ik altijd nog kunnen besluiten om naar Oxford te vertrekken, waar dat alles volgende week plaatsvindt, maar ik meen dat het beter zal zijn even een beetje rustig aan te doen in plaats van te gaan haasten, en later het verlies goed te maken, wanneer ik van een goede gezondheid verzekerd ben.

De ³20ste van deze maand, Oude Stijl, zullen we ons, *Deo volente*, te Bagshot bevinden op het landgoed van de heer van Schoonewalle, waar dan ook de ⁴koning zal zijn. Gisteren heb ik [Jacob] de Gheyn meegenomen naar de schilderijengalerij van de overleden ⁵prins, door de tussenkomst van enkele Engelsen, die mij zeer hebben verplicht. De galerij van de ⁶graaf van Arundel met de oudheden enz., heeft De Gheyn me al eerder laten zien. Bewonderenswaardige zaken, werkelijk bewonderenswaardige zaken. Verder verblijven wij in het lieflijkste landschap ter wereld, waar wij dagelijks paleizen en landschappen zien └om op klavecimbeldeksels te schilderen,└ └zaken om zich niet mee te vermoeien.└

Een knecht heb ik reeds. Het is de zoon van wijlen de deurwaarder [Antoine] Monier, ongeveer net zo oud als ik, die zeer goed Engels spreekt, wat de enige taal is die we met elkaar spreken. Hij was mij al zeer dienstig, aangezien ik veel behoefte aan hem had tijdens mijn korte ziekte, op welk moment hij juist arriveerde. Hij heeft als borduurwerker gediend bij ⁷mevrouw Carleton en is een zeer handige jongen.

Je ziet hoe ik mij haast. Mijn groeten aan alles wat leeft, beweegt, ademt. └Gegroet, een goed jaar en een goed en lang leven gewenst.└ [Johannes] Brouart, [Cesare] Calandrini, [Jacob] de Gheyn, enz. groeten je. [George] Eglissham heb ik nog niet kunnen ontmoeten.

*Je broer
Constantijn.*

Lambeth, 4/14 juli 1618.

Schrijf mij al het nieuws.

---

1. Robert Henderson en Walter Scott jr.
2. Noël de Caron.
3. 30 juli 1618, Nieuwe Stijl.
4. Jacobus I.
5. Hendrik Stuart.
6. Thomas Howard.
7. Anna Savile.

